

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois,
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Trečiadienis, Rugsėjis-September 28 d., 1932

No. 229

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois,
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

Lenkai Uždarė Ukrainiečių
Valstiečių PartijąPartijos vadovai areštuoti. Priklausymas
jai bus aštriai baudžiamas

Varšova, rugs. 27. — Valdžia vakar uždarė kairiųjų radikalų Ukrainiečių Valstiečių partiją. Partija uždaryta neva dėl jos išdavikiško ir komunistinio veikimo.

Policija uždarė jos raštinę ir areštavo partijos vadovus. Ateityje priklausymas šiai partijai bus labai aštriai baudžiamas.

Senoji unija nebe-
bandys atidaryti
III. kasyklų

Paliuosuotieji senosios unijos viršininkai apledo Springfieldą

Springfield, Ill., rugs. 27. — United Mine Workers of America viršininkai paskelbė, kad jokių bandymų atidaryti anglių kasyklas Springfieldo apskrityje nebus daroma "iki persimainys padėtis".

25 nariai senosios angliakasių unijos, daugiausia viršininkai ir organizatoriai, kurie buvo areštuoti už sukėlimą muštynių ir sukurstymą riaušių pereinant sekmadienį, laike kurių vienas policistas liko nušautas ir daug žmonių sužeista, tapo paliuosuoti užstačius už kiekvieną jų po \$1,000 kaucijos. Kauciją užstatė pinigais, prisistatė iš unijos centro, Indianapolis.

Kadangi prie kalėjimo susirinko didelė streikuojančių angliakasių minia, tai paliuosuotieji buvo išvesti per užpalkines kalėjimo duris, susodinti į taksikabus ir išvežti iš paties Springfieldo.

Buves valstijos senatorius Wm. J. Sneed iš Herrin, Ill., asmeninis John L. Lewis atstovas, vėliau paskelbė, kad nebus daroma jokių pastangų šaukti susirinkimus ir organizuoti angliakasių gryštį į darbą iki nepersimainys padėtis. Jam Lewis buvo pavadęs reorganizuoti tuos unijos lokalus, kur nors dalis narių sutinka pasilikti senojai unijai ir gryštį į darbą tos unijos padaryta su kasyklų savininkais sutartim, kuri priima algų nukopojimą ir kuriai griežtai pasipiešino didelę angliakasių didžiulį ir atsiskakę kasyklas gryštį naujomis sąlygomis. Dėl to ir pasidarė unijoje skilimas ir susikūrė nauja unija — Progressive Miners of America.

Anglijos audėjų streikas užsibaigė

Manchester, Anglijoje, rugs. 27. — Ilgai tęsęs Lancashire audėjų streikas užsibaigė šiandien, samdytojams ir darbininkams pasirašius sutartį. Dirbtuvės atsidarysiančios rytoj.

Chicago ir apylinkėse federacijos oras šiais dienais pranašauja: Giedra, maža permaina temperatūroje. Saulė teka 5:43, leidžiasi 5:39.

Porto Rico uragane
žuvo 215 žmonių,
1,000 sužeista

Nuostoliai siekia \$85,000,000, sako vėliausios žinios

San Juan. — Vėliausios žinios apskaito, kad laike uragano Porto Rico saloj žuvo 215 žmonių ir 1,000 žmonių liko sužeisti. Vaisių ir kavos plantacijos beveik visai sunaikintos. Nuostoliai siekia \$85,000,000.

St. Thomas. — 15 žmonių žuvo uragane Virgin salose. Nuostoliai siekia \$200,000.

Per 3 valandas siautė uraganas

San Juan, Porto Rico, rugs. 27. — Pereitę naktį, tuoj po vidurnakčio, per tris valandas viso Porto Rico saloj siautė smarkus uraganas, kuris pridūrė nuostolių už milijonus dolerių. Taip jau žuvo tarp 30 ir 50 žmonių. Uraganas po to nuėjo linkui San Domingo salos.

Manoma, kad visas salos citrinų derlius, vertas \$7,000,000, tapo sunaikintas. Galbut sunaikintas ir kavos derlius. Taipgi daug namų apgrūta. Šimtai žmonių sužeista ir tuksantai liko be pastogės.

Visi žuvusieji yra vietiniai gyventojai. Iš amerikiečių, kiek žinoma, niekas nėra žuvęs, nors jie nemažai nukentėjo materialiai. Daugiausia žmonių žuvo mažesniuose miesteliuose. San Juan mieste mažai žuvo, nes policija surinko šimtus moterų ir vaikų ir nugalbėno juos į stipresnes bažnyčių ir mokyklų triobas.

Rusija pasuksianti į
dešinę

Pašalinsianti iš dirbtuvių pras-
tesnius darbininkus

Maskva, rugs. 27. — Rytoj Maskvoj prasideda Rusijos komunistų partijos centralinio komiteto posėdis. Todel daroma įvairių spėjimų kokių reformų jis padarys Rusijos tvarkoje.

Jau dabar darosi aišku, kad bus pasukta į dešinę. Spėjama, kad dešinėsios opozicijos vadas Aleksej Rykov, buvęs premieras, taps paskirtas didžiųjų industrijų komisaru.

Taipgi numatoma permainingų ir industrijų tvarkime. Komunistų rateliuose jau kalbama apie sukurimą bedarbių klesos. Dirbtuvės ir raštinės dabar yra per daug darbininkų, bet jie menkai apmokami ir menkai maitinami, nedaug ir gali darbo atlikti. Todel manoma ne-reikalinguosius darbininkus atleisti, o likusiems geriau mokėti ir geriau juos maitinti.

Numatoma, kad geriau maitinama ir disciplinuota darbininkas gali daugiau darbo atlikti, negu 3 ar 4 menkai maitinami darbininkai, kuriems be to negresia nedarbo pavojus. Pasilieka tik geruosius darbininkus, iš dirbtuvių esa busianti pašalinta dabartinė betvarkė ir neproduktingumas.

Čili deportavo 20 komunistų

Sanjago, Čili, rugs. 27. — Komunistų keliama triukšmas privedė prie to, kad 20 komunistų liko deportuoti į nežinoma vietą. Tarp deportuotųjų yra Elias Lafferete ir Chamudez, žymiausi Čili komunistų vadai.

[Acme-P. & A. Photo]

Mrs. Sarah Jane Garner, motina atstovų buto pirmininko ir demokratų kandidato į vice-prezidentus John N. Garner, šiomis dienomis pasimirsi Detroit, Texas.

127 žmonės žuvo žemės
drebėjime
Graikijoje

Daugiau kaip 250 žmonių su-
žėlta; 3,000 namų sugriauta

Athenai, rugs. 27. — Mažiausia 127 žmonės liko užmušti ir 250 žmonių sužeista žemės drebėjime, kuris palietė Chalcidice apygardą.

Stratoniklon miestelis pavirstas į griuvėsius ir manoma, kad vien tik šiame miestelyje žuvo 50 žmonių ir 100 žmonių liko sužeisti. Kitame artimame miestelyje irgi žuvo 50 žmonių.

Daug kitų miestelių ir kaimų irgi nukentėjo. Abena apskaitoma, kad mažiausia 3,000 namų liko sugriauta ir kad skaičius žuvusių padidės, gavus tikresnes žinias. Į nelaimės vietą skubiai pasiųsta pagelba.

4 užmušti Kuboje po-
litiniame terore

Havana, Cuba, rugs. 27. — Kuboje ėmė siausti politinės žmogžudystės ir teroristai nušovė jau keturis žmones.

Nušautas senato prezidentas ir stiprios liberalų partijos vadovas Clemente Vazquez Bello. Trys kiti nukautieji yra iš opozicijos partijos: atstovas Gonzales Freyre de Andrade ir jo du broliai, advokatas Guillermo ir inžinierius Lopoldo.

Ketvirtasis opozicininkas, Miguel Angel Aguilar, kuris pernai vadovavo nesekmingam sukilimui, liko pašautas keturiais šūvais ir gal mirtinai sužeistas.

Paraguajus priima mu-
šių paliaubą

Asuncion, Paraguay, r. 26. — Paraguajaus valdžia paskelbė, kad ji sutinka priimti mušių paliaubas su Bolivija ginčijamoj Gran Chaco teritorijoje.

Rio de Janeiro, Brazilijoje, r. 26. — Trys avantiuristai pastvėrė aerodromo sargą, pasivogė komercinį aeroplaną ir turbut norėjo skristi pas maitininkus į São Paulo. Bet matyt neturėjo patyrimo ir nukrito žemėn netoli Rio de Janeiro. Visi keturi užsimušė.

Waukegan, Ill. — Dr. John Lollis, 50 m., nušiušė iš nusimlino del menkos sveikatos ir finansinių nuostolių.

Didelis monarchistų
sustiprėjimas
Graikijoje

Venizelos pravedė 100 atstovų,
bet abejojama ar išlaikys
valdžioje

Athenai, rugs. 27. — Premiero Venizelos liberalų partija, kuri parlamente turėjo 183 atstovus, pereito sekmadienio rinkimuose pravedė galbut tik virš 100 atstovų. Nors monarchistai, pastilko mažumoj, tačiau jie pradedė didelį sustiprėjimą, nes vieton 18 atstovų, šiuose rinkimuose pravedė jų virš 90. Dar liko apie 60 vietų, kurios bus užpildytos mažesnių partijų. Komunistai, kurie pirmiau nieko nelaimėdavo, šį kartą pravedė apie 10 ar 15 atstovų.

Senate didelę didžiulį vietų turi Venizelos liberalai. Nors venizelistai turi daugumą vietų, bet abejojama, ar Venizelos įstengs išlaikyti valdžioje. Bet jis'ėšas "patenkinimas" rinkimų daviniais, kad žmonės balsavo už palaikymą respublikos. Jis pasiliks valdžioje iki spalio 24 d., kada susirinks naujasis parlamentas. Jis tad pareikalaus, kad monarchistai pripažintų respubliką. Jei jis naujame parlamente pralaimės, tai jį paleis ir paskels naujus rinkimus gruodžio mėnesį.

Eksplozija sugriovė Sa-
co-Vanzetti teisėjo
namą

Worcester, Mass., rugs. 27. — Smarki eksplozija pereinant naktį sugriovė namą teisėjo Webster Thayer, kuris 1927 m. nuteisė mirčiai anarchistus Sacco ir Vanzetti. Bet pats teisėjas ir jo žmona išliko nesužeisti. Policija mano, kad namą sugriovė bomba.

Policija tuoj pastatė sargybą prie namų visų tų žmonių, kurie kokių nors būdu buvo susiję su Sacco-Vanzetti byla.

Ties, Italijoje, r. 27. — Du žmonės liko užmušti ir 4 sužeisti pašto paslažieriniam aeroplanui apvirtus nusileidžiant Goado saloj.

Denver, Colo., r. 27. — Orville Johnson, 14 m., High School mokinys, gal mirtinai persišovė negalėdamas išmokyti lotynų kalbos.

Lietuvos Naujienos

Trukumai Mažeikių
banke

Mažeikiai. — Mažeikių smulkaus kredito banke susekta 83,523 litų trukumas, kuris pasidarė dėl buvusio vedėjo Arnoldo Steinbergo malversacijų. Visa senoji valdyba ir taryba tapo pašalinta. Ji turės ir trukumą padengti.

Didelė byla

Rugsėjo 2—3 d. Vilniaus Apygardos teisme buvo nagrinėta švenčionių apskrities kelių lietuvių byla, kurioje jie buvo kaltinami šnipinėje Lietuvos naujai. Byla buvo nagrinėta už durų.

Pagal paskelbtą sprendimą, Edvardas Meidunas ir Petras Morkunas nuteisti sunkiųjų darbų kalėjimo 10 m., Jonas Sipavičius — šešeriems metams. Kazimieras Gaigalas, Augustinas Lapėnas, Juozas Dukša ir kiti — išteisinti.

Be to, rugsėjo 2 d. dar buvo nagrinėta tos pačios rūšies kilusių iš Nepr. Lietuvos Juknevičiaus ir Šalkausko byla; abu nubauti sunkiųjų darbų kalėjimu.

11,400,000 bedarbių
Amerikoje

Reikalinga kelti algas, sako
Am. Darbo Federacija

Washington, rugs. 27. — Amerikos Darbo Federacija mėnesinėje biznio apžvalgoje ragina kelti algas, kad padidinti darbininkų perkamąją jėgą ir tuo pakelti ir sumažinti bedarbę.

Pasitikėjimas padidėjęs, bet negalima tikėtis pagerėjimo iki padidės pirkimas. Algų kopojimas sumažino darbininkų pajamas ir todėl sumažino jų perkamąją jėgą. Laikas pradėti algas kelti, kad pastumėti industrijos atsigaivmį. Taipgi reikia trumpinti darbo valandas. Bet jei valandų trumpinimas reiks ir algų kopojimą, tai jis nebus konstruktyvus.

Am. Darbo Federacija sako, kad nors bedarbių didėjimas ir apsisotų rugpjūčio mėn. ir ne kurie bizniai ėmė atsigrębti, tačiau vis tiek šiuo laiku Jungt. Valstijose yra apie 11,400,000 bedarbių.

Schmeling — kumštynėse
nugalėjo Walkerį

New York, rugs. 27. — Buves pasaulinis čempionas Max Schmeling iš Vokietijos vakar techniškai nokautu nugalėjo Mickey Walker iš Rumson, N. J. Po aštuonių raundų kumštynių, arenon išėjo Walkerio manžeris Jack Kearns ir sustabdė kumštynes.

Kumštynių pažiūrėti buvo atsilankę 50,000 žmonių.

Nusileido okupuotoj Lietuvoj

Varšava, r. 27. — Manoma, kad laimėjęs tarptautines lenktynes, kurios prasidėjo šveicarijoje, Amerikos karyno balinas nusileido Vasuonuose, švenčionių apskr., ant Lietuvos-Lenkijos sienos.

Darbininkui mašina nu-
traukė koją

Šlepščių km., Biržų ap. rugsėjo mėn. 8 d. apie 17 val. atsitiko nelaimingas įvykis — beklant javus, darbininkui Venslavui Adolfui mašina pagavo koją ir ją nutraukė. Nelaimingasis tuojau buvo atvežtas į Biržų ligoninę, kur jam tuojau buvo suteikta pagalba. Bet ši pagalba nieko jam neapadėjo ir Venslavas po valandos mirė.

Dirba kuliamas mašinas

Radviliškis. — Vietos gyventojas p. Pekarskis, čia turįs nemažą mechaninę dirbtuvę, šiomis dienomis galutinai baigė pats savo įėjimos gaminti dvi kuliamasias mašinas.

Mašinos, anot žinovų žodžių, busi daug patogesnės negu kad užsienio, ir be to jų kainos žemesnės iki 50%. Veikimas ir jų konstrukcija nieko nesiskiria nuo mašinų Ruston ir kitų.

Vilniaus gimnazijos

Vilniuje dabar yra keturios valstybinės ir dvylika privačių gimnazijų. Šiomet 1932—1933 mokslo metams keturios privačiosios gimnazijos gavo visas valstybinių gimnazijų teises, o aštuonios — ne visas, jų tarpe lietuvių Vytauto Didžiojo Gimnazija ir Gudų Tėvų Komiteto Gimnazija.

Be šių gimnazijų, Vilniuje leista visa eilė vakarinių kursų, kur rengiami mokiniai visos gimnazijų klases.

Amerikos Lietuviai

SIUNČIA PER NAUJIENAS PINIGUS SAVO GIMINEMS LIETUVON TODEL, KAD SIUNČIANT JIE TURI MAŽIAUSIAI VARGO — NEI ADRESO RAŠYTI NEREIKIA, NEI APIE PINIGŲ KURSĄ TENKA RUPINTIS. TĄ VISKĄ ATLIEKA NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS GREITAI, SAUGIAI IR ATSAKOMINGAI —

Pinigių siuntimo blankas išsiunčiame ant pareikalavimo

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8
ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

Tarp Chicagos Lietuvių

Brighton Park

Kas buvo, yra ir bus

Jau buvau rašęs "Naujiene", kad p. p. Tverionų, 4014 S. Western ave., vieno mėnesio bėgyj išmūšė du kartu krautuvės langą. Dabar St. Tverionų ištiko kita nelaimė, butent, praėitą šeštadienį, rugsėjo 17 d., apie 11 val. prieš pietus, jam grįžtant iš darbo Van Buren gatvėkariu ir privažiavus prie Paulina st., belipant lauk kišenvagiai iškraustė kišenius. Jis neteko \$12.00 vertės kuponų, kuriuos buvo gavęs dirbdamas kaip kriaučius Hart Schaffner & Marx dirbtuvėj. Nors ir nelaimė, bet dar - St. Tveriono laimė, kad kišenvagiai nesurado mažam kelnų kišeniui paslėptų jo apie \$50.00 grynų pinigų. Kiek St. Tverionas prisimena, tai buvo taip: prieš išlipant iš gatvėkario susigrūdime vienam vyru neva nukrito laikraštis ant grindų, ir jis, besilenkdamas laikraštį pasiimti, užpakaliu prispaudė ten esančius prie durų žmones. Žinoma, kiti jo sėbrai tuo tarpu nepastebėti žvejojo po kišenius. Tie kuponai kišenvagiams netinka ir jų negalės paversti į pinigus. Jie geri tik savininkui, kuris toj dirbtuvėj tam tikrą darbą atlieka.

St. Tverionas žadėjo sekamą pirmadienį dėl savo nelaimės pasiskųsti darbdaviams, nors jis nesitiki gauti atlyginimą, kadangi kompanija nėra atsakominga už praradus kuponų. Pasak St. Tveriono, dabar, kuomet dirbama tik po valandą kitą per dieną, tie \$12 daug ką reiškia.

American Lithuanian Citizens Club susirinkimas įvyko praėitą sekmadienį, rugsėjo 18 dieną, K. Gramanto svetainėj, 1535 S. Rockwell St. Kaip visuomet, susirinkimą atidarė pirmininkas St. Tverionas ir, pagal dienotvarkę, iš eilės buvo priėmimas naujų narių. Bet šį kartą nė vieno nesirado, nors ir yra jau nuo pirmiau keli asmenys išpildę įstojimo aplikacijas.

Raštininko protokolas iš praėito susirinkimo priimtas vienbalsiai. Valdybos pranešimose nieko ypatingo, padaryta tik bendra pastaba per pirmininką, kad kol kas klibas gyvuoja neprasčiausia, nes šiemet mirėjų dar nebuvo ir dėlto klibas turėjo progos sustiprėti finansiskai.

Narių apsaugojimo komisija, kuri kooperuoja su vietine policija, raporto neturėjo, nes šiuo laiku nesiranda tokių narių, kurie turėtų bent kokį trubelį.

Iš politikos lauko komisijos raportas priimtas. Be to, komisija pareiškė, kad Politiskų Klibų Centras, kuriam ir mūsų klibas priklauso, reikalingas finansiskos paramos. Po trumpų diskusijų nutarta iš įždo paaukoti \$5. Taipgi centras per komisiją reikalavo iš klibo pagaminti ir prisųsti protestą prieš lupimą aukštų kainų už gesą, elektrą ir telefoną. Tuo reikalu Klibų Centras darbuojasi. Tokį centro reikalavimą nutarta išpildyti. Dabartinė centro buveinė yra p. B. Pietkievicz, realstatininko, adresu 2608 W. 47th St.

Šiuo tarpu klibe randasi du sergantys nariai, — klibo vice-pirmininkas W. Eringis ir A. Vielavičius. Abudu randasi vienoj Little Co. of Mary ligoninėj prie California ave. ir 95 St. ir patalpinti viename Warde No. 202.

Naujuose sumanymuose nutarta trumpoj ateityj surengti vakarą. Tuo reikalu išrinkta komisija iš trijų storių ypatų, ir visas rengimo darbas atiduotas jų valiai. Ta komisija nužiuri paimti vietos bažnytinę svetainę prie 44th St. ir Fairfield ave.

Kaip senesni gyventojai pasakoja, tai prieš 20 metų šioj apylinkėj buvo pustynės tarp 39th pl. iki Kedzie ave. Prie Archer ave. ganėsi karvės, ožkos, o žemesnėse vietose tykšojo vanduo-balos, kuriose plaukiojo klegėdamos antys bei žąsys, ir tik kur-ne-kur matėsi bazužė samanota.

Dabar tai jau kas kita. Ant tos pustynės tuščių vietų ir balų žemės paviršiaus šandie stovi moderniškos architektūros gražūs mūro namai, laugybė įvairių krautuvų, garažų, garzolino stočių. Lygios, kaip stailas, gatvės kaip kur ir medžiais apodintos. Nemažai ofisų, kuriuose užsibarikadavę daktarai, advokatai, real estatinkai, agentai, batsiuviai ir kiti laukia kostumerių. Turime didelį "Brighton" teatrą, kur vakarais ypatingai jaunos porėlės žiuri į meiliškus paveikslus ir tarpusavyj romansuoja, džiaugiasi. Džiaugiasi užtai, kad jie nemato tikro reališko šandieninio gyvenimo atvaizdų, kur bedarbiai nuo stubos prie stubos, iš krautuvės į krautuvę vaikšto, kad gauti duonos sau ir savo šeimynoms; kur bedarbiai susirenka nakvynei į patiltes; kur vaikai slepiami nuo mokyklos tik dėlto, kad jų tėvai neturi nė paprasčiausių skarmalų juos apdengti ir t.t.

Tai, kaip matote, mes šioj naujoj apylinkėj jau turime visko pakankamai. — A. J. S.

Šerno mirties sukaktuvių paminėjimo komiteto padėkos žodis

Šerno komiteto vardu tariu širdingą ačiū Peoples Furniture Company už skelbimą per radio jo mirties sukaktuvių iškilmės ir už garsiakalbio įvedimą kapinėse. Taip pat, už skelbimą per radio apie paminėjimą — ačiū p. J. Budrikui ir A. Vanagaičiui. Be to, padėkos žodis priklauso programos dalyviams: "Pirmyn" chorui ir p. Steponavičiui; p. Stasiui Rimkui, p. L. Grušui ir Aldonai Grušaitėi, p. Petraičiui ir visiems kalbėtojams, Naujienu redaktoriui P. Griagaičiui, SLA. išdininkui adv. K. Gugui, Dr. L. A. Graičiui, p. P. Semaškai; kapinių valdybai už suteikimą platformos kalbėjimams; fotografui p. Konradui; p. K. Kazanauskui ir p. J. Bagdonui už vainikus, kurie taip gražiai papuošė šerno kapą; visoms moterims — aukų rinkėjoms — Apšvietos draugijos ir Jaunosios Birutės narėms, visiems aukavusiems ir, šerno komiteto narei p. J. Baranauskienei, kuri taip daug dirbo prie šio paminėjimo realizavimo. Tuo pačiu laiku noriu išreikšti padėką "Naujienuoms" ir pasakyti ačiū visiems atsilankiusiems.

Aukų atskaita

Sofija Puniškiutė surinko \$4.78 smulkių aukų. Nuo p. Andziulienės gauta: P. Andziulienė — \$1.00, smulkių aukų — \$1.01. Milda Bernotaitė surinko \$1.06 smulkiomis aukomis, o F. Kinderienė ir Aldona Gulbiniūtė — \$4.81.

M. Bernotaitė ir Gen. Ugenskaitė:

B. Janulis \$1.00
E. Pukis 1.00
K. Kazanauskas 1.00
S. Aleksas 1.00
A. Janulis 50c
Mrs. Cepulis 50c
Smulkių aukų 5.12
E. Platkauskaitė ir N. Jurevičiūtė surinko:

Kazys Vichus \$1.00
P. Johnson 50c
Frank Vaidkus 50c
Smulkių aukų 17.28
Sopija Poniškienė:
Smulkių aukos \$2.83
M. Ugenskis ir G. Zalatorius surinko:

Juozas Ercues \$1.00
M. Bitinas 50c
P. Šileika 50c
G. Zalatorius 50c
Smulkių aukų 1.62
J. Baranauskienė ir p. Ugenskienė:

P. Grigaitis \$1.00
A. Zymontas 1.00
J. Banavičius 1.00
J. Rudas 1.00
P. Jurevičius 1.00
S. Petrauskas 1.00
Pakaltienė 50c
Smulkių aukų 12.37
Semaška ir K. Čepukas:

V. Rekašius, F. Vaitekaitis, Al. Balčiūnienė, J. J. Bagdonas V. Račkauskas — po 50c
Smulkių aukų \$5.13
P. Razniūtė ir Vespentaitė:

LIETUVIAI RADIO DAKTARAI

Pataria, ką daryti, kada jūsų radio NEVEIKIA
1—PERZIURKITE ar jūsų Radio yra gerai sukonstruotas ir elektros audeta.
2—PERZIURKITE ar visos tubos dega.
3—PERZIURKITE anteną—Jei antena Radijo drėgnas—ar netgi aplūtinęs. Jei netgi surasti priežastis, tai pataikyti, mūs. Už Vieną Dolerį mes sutalysime jūsų Radio.—Mes taip pat pardodam Radios visų išdirbyčių už žemiausias kainas Chicagoj.

General Radio Store

RADIO SERVICE LABORATORY
M. SHILLIS, Pėdėjas
Electro-technika—Radio Inžinerius
3856 Archer Ave., Chicago
Tel. LAFAYETTE 6105

Rudeninis Sezonas Prasideda Dabar

Drėgų Dezalinimas ir Skrybių Padarymas
Mes teikiame ekspertų instrukcijas Dionomis ir Vakarais, žemiau kaina.
Skrybių dirbėjos uždarba nuo \$25 iki \$50 savaitės. Ant jų yra didelis paraišalavimas.
Išmokinkite pamokinti, nuveikti ir padaryti sau patikimą skrybių dirbėją dar besimokinant.

MASTER DRESSMAKING COLLEGE

339 S. Wabash Avenue
Rašykite dėl knygutes Gausite Ją DYKAI.

DR. B. STEVENS

MARSHALL FIELD ANNEX
24 North Wabash Ave.,
Suite 1134-1136 Tel. Central 3588
Aš specializuojus sekamos ligos
BE OPERACIJOS
Hernia (Ruptura) Giteris
Varicose Veins Hemoroidai (Piles)
Kataraktas (Akių)
Aš vartoju naują sekmingą metodą gydymui galvos odos ir auginimui plaukų.
VISOS kraujo ir liaukų ligos gydamos naujais sekmingais metodais. Valandos: 10 iki 12 d. ir 3 iki 6 v. Nedėliomis pagal sutartimą.

Smulkių aukos

P. Buchinskienė ir P. Gulbinienė:
V. Katkevičius \$1.00
A. Buchinskas 1.00
S. Viršilas 1.00
M. Ugenskienė 50c
Janulis 50c
Smulkių aukų 9.24
Alf. Semaškiutė ir J. Balan-da: smulkių aukų \$9.55

Viso aukų surinkta \$100.52

Šerno komitetas jau baigia

mokėti skolą už paminklą. Liko dar pora šimtų, bet tikimės, kad visuomenė dar prisidės su pagelba.
Surinkti pinigai greitai laiku bus įteikti paminklo statytojui. Prašome draugijų ir kuojų, kurios nėra aukavusios, nors mažą dalelę prisidėti, kad komitetas galėtų greitai visą skolą užmokėti.

S. K. Grišius.

Garsinkitės Naujienuose

Akių Egzaminacija DYKAI

Jei manote, kad jūsų akims ir nieko nestokuoja, vienok būkite atsargoję, atsilankykite į mūsų ofisą, mes išegaminuosime jūsų akis DYKAI. Jums visai nieko nekainuos darsižinoti apie savo akis ir nereikės daugiau rūpintis, kad ir apie mažiausią akių nedeklių.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ
756 West 35th St., Tel. Yards 1829
Kampas Halsted Street

PRANESIMAI APIE NAUJIENAS

DU SYK I SAVAITĖ IŠ DVIEJŲ RADIO STOČIŲ

UTARNINKAIS

iš W.G.E.S. 1360 kil.
tarpe 7 ir 8 val. vakare.

PEOPLES FURNITURE CO.

4177-83 Archer Ave.,

2536-40 West 63rd St.

NEDĖLIOMIS

iš W.C.F.L. 970 kil.

tarpe 1 ir 2 val. po pietų

JOS. F. BUDRIK KORPORACIJOS

3417-21 So. Halsted Street

ISIGYKITE PAKOL DAR TURIME

Dr. A. J. Karaliaus PARASYTAS KNYGAS

Barbora Ubryka arba Klioštoriai ir Jezuitai 75c

118 pusl.

Pasikalbėjimas Amerikono su Grinorium 20c

32 pusl.

Nuosavybės Išsivystymas 50c

170 pusl.

Kas yra Taip, O Kas ne taip? (vertimas) 75c

264 pusl.

Moralybės Išsivystymas 50c

120 pusl.

Pačiavimasis pas Įvairias Tautas, 89 pusl. 50c

Namų Daktaras (paskutinė knyga, kurią suspėjo parašyti. 174 pusl. (su viršeliais) \$2.00

Turime ir kitokių knygų dideliame pasirinkime. Rašykite klausdami katalogo.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill.

Iškilmingas Vilniaus Užgrobito Paminėjimas

IVYKS

Nedėlio, Spalių 9, 1932

Lietuvių Auditorijoj

3133 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Pradžia 7 val. vakare.

Įžanga tik 35c

PROGRAMAS BUS DIDELIS IR ĮVAIRUS. DALYVAUS VISA EILĖ KALBĖTOJŲ, CHORAI, ORKESTRAS, DAINININKAI-SOLISTAI IR ŠOKĖJAI.

KVIEČIAME LIETUVIŲ VISUOMENĖ DALYVAUTI.

Komisija:

Dr. Graičūnas,

A. Zymontas,

J. Mickevičius,

Mrs. Kemešienė,

K. Čepukas.

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD

Art. St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8202

Vanos, lietaus ir druskos vanos,

swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis, moterims

sėdėdomis iki 7 v. v.

Daktaras

WISSIG,

Kapitonas

Pasauliniame kare

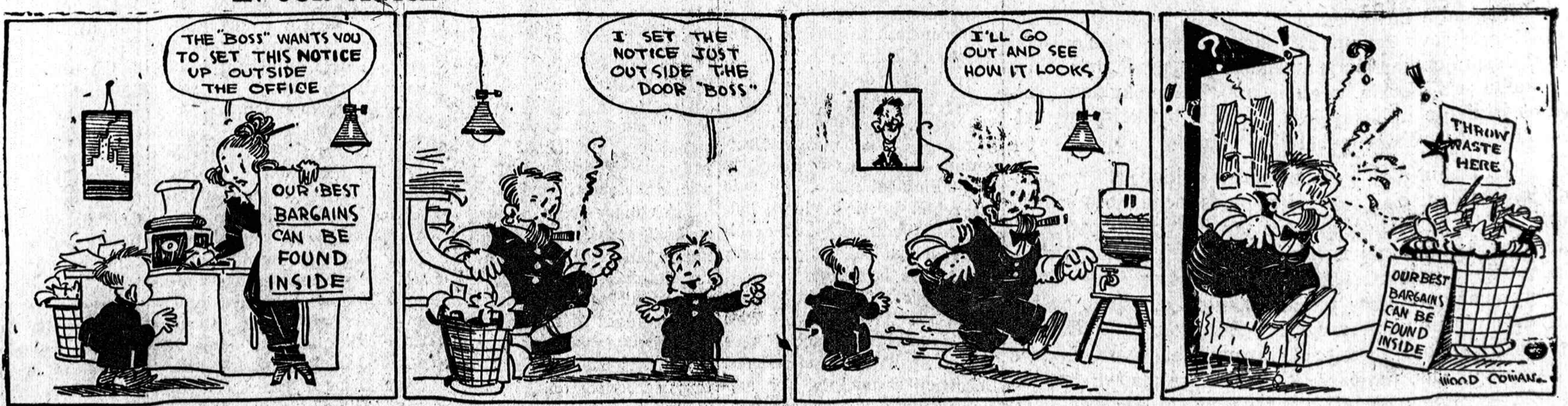
Specialistas iš

Rusijos

GYDŲ VISAS LIGAS VYRU IR MOTERŲ PER 27 METUS NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklių skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgyti, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. Kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

IN OUR OFFICE

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Chicago
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
\$2.00 per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
šeštadienį. Leidžia Naujienu
druva, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Išrašymo kainos

Chicago — paštas:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicago per laiško siuntimą:	
Metams	8c
Pusmetui	4c
Trims mėnesiams	2c
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Susijusios Valstijose, ne Chicago:	
Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Listavon ir kitur užsiuntus	
(Atpaigin)	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Listavon ir kitur užsiuntus	
(Atpaigin)	

MAHATMA GANDHI PERGALĖ

Šiomis dienomis įvyko du labai didelės svarbos pasaulio istorijoje dalykai — vienas Europoje, antras Azijoje. Nauja Ispanijos respublika suteikė savivaldys teisę savo provincijai Katalonijai ir pereiną sekmdienį pastarąji šita savo laimėjimą šventė dideliais iškilmėmis.

Be užvakar buvo dar įspūdingesnis įvykis: Indijos "šventas žmogus" Gandhi pertraukė mirties badavimą, kuomet atėjo žinia iš Londono, kad Anglijos valdžia priėmė indėnų sutartį apie rinkimus į Indijos legislaturas. Tai didžiausia pergalė Indijos vadovo gyvenime.

Gandhi pereiną savaitę paskelbė badavimą, protestuodamas prieš rinkimų sistemą, sulig kuria Indijos betiešių žmonių klase yra išskiriama rinkimuose iš kitų gyventojų ir negauna atitinkamos jos skaitlingumą atstovybės įstatymų leidimo įstaigos. Gandhi buvo įsitikinęs, kad, gyvuojant šitokiai sistemai, negalės būti pašalinta bedugnė tarpe Indijos kastų vienoje pusėje ir "neliečiamųjų" antroje ir ši panikintoji žmonių dalis niekuomet negalės iškovoti sau pilietinių teisių.

Tą rinkimų sistemą buvo paskelbusi Anglijos valdžia po to, kai Indijos gyventojai nesugebėjo patys tarp savęs susitaikyti. Savo badavimu Gandhi ryžosi, viena, priversti Indijos kastų atstovus pripažinti betiešių klasei lygias balsavimo teises su kitais gyventojais, antra, prisipirti Anglijos valdžią pakeisti savo dekretą apie rinkimus. Abu šiuodu tikslu jisai pasiekė. Užvakar MacDonaldo kabinetas pranešė į Jervados kalėjimą, kur yra laikomas Mahatma, kad Anglijos valdžia tik-ką padarytą indėnų sutartį priima. Tą sutartį Gandhi jau buvo patvirtinęs, todėl jisai paliovė test badavimą.

Nevartodamas ginklo jėgos, nepraliedamas rė vieno lašo kraujo, vien tik grasinimu numarinti save badu, Gandhi privertė didžiausios pasaulio imperijos valdžią ir viešpataujantias klases tautos, susidedančios iš 350 milijonų žmonių, išpildyti jo valią. Vakarų civilizacijos žmogui yra sunku net ir suprasti, kodėl tas pusnuogis Indijos senelis turi tokią milžinišką įtaką savo krašte ir kodėl jisai savo pasyvaus pasipriešinimo taktiką pasiekia to, ko iki šiol negalėjo padaryti nei ginklas, nei diplomatija.

Gandhi taikiu būdu iškovojo svarbiausią piliečio teisę šešioms dešimtims milijonų Indijos žmonių, kurie nepriklausė nė vienu iš keturių didžiųjų kastų ir kurie todėl iki šiol neturėjo jokių teisių. Jisai sulaužė sieną, kuri per šimtmečius skyrė tuos betiešius, paniekintus žmones nuo visuomenės. Jo pergalė atvers naują lapą Indijos istorijoje.

TAUTŲ APSISPRENDIMO PRINCIPAS ISPANIJOJE

Nors šandien yra labai prasiplatinusi nuomone, kad demokratija jau yra atgyvenusi savo amžių, bet demokratijos idėja vistiek nesiliauja žengusi priekyn. Kuomet priešingos jėgos užkerta kelią vienoje srityje, tai ji laimi pergalę kitose srityse. Lygiu balsavimo teisių suteikimas Indijos "neliečiamiesiems" yra didelis demokratijos laimėjimas.

Svarbi demokratijos pergalė yra taip pat Katalonijos autonomijos paskelbimas.

Katalonija buvo seniai jėga prijungta Ispanijos karaliai prie savo žemių. Per šimtus metų kataloniečiai buvo Ispanijos karalių spaudžiami ir išnaudojami. Nors jų kalba yra kitokia, negu ispanų, bet mokyklose, valdžios įstaigose ir bažnyčiose jie girdėjo tik ispanų kalbą ir buvo verčiami kalbėti ispaniškai.

Kol Ispanijoje gyvavo "katalikiškiausia" monarchija, kataloniečiai tos priespaudos negalėjo nusikratyti. Bet dabar Ispaniją valdo jau ne "Dievo pateptas" karalius, bet žmonių išrinkti atstovai ir Ispanija sutiko geruoliu gražinti kataloniečiams laisvę, suteikdama jų gyvenamam žemės plotui autonomiją. Ispanijos ministras pirmininkas, atvykęs į Barceloną oficialiai paskelbė Katalonijos teisę savarankiškai tvarkyti savo krašto reikalus, pareiškė, kad tokia pat laisvė bus suteikta ir kitoms Ispanijos tautybėms ir kad visa Ispa-

nijos respublika bus sutvarkyta laisvų tautų federacijos (sąjungos) pagrindais. Tokiu būdu šalyje, kuri buvo ilgai atsilikusi nuo pasaulio progreso, šandien ima viršyti tautų laisvės ir susitarimo idėja.

Sveikatos Dalykai

VENERINĖS LIGOS

Rašo Dr. A. Montvydas

Venerinių arba lytiškų ligų skaitlius žymiai auga. Kalta čia bedarbė. Merginos ir moters bando užsidirbti maisto, drabužių ir išiegyti bile kokias kelias. Be uždarbio arba su mažu uždarbiu likę vyrai savo instinktus patenkina bile kur ir su bile kuo. Svarumo ir pasisaugojimo pradeda stokuoti visur. Kada buvo pinigų, pas daktarą bėgdavo kiekvienas, kuris vos tik abejojo apskirėtes. Dabar eina, kada liga jau pilnai išsivysčiusi. Daugelis visai nesigydė ir vis naujus žmones apkrečia.

As nežinau, kaip didelis skaičius gydosios nemokamosios įstaigos ir kokie bus sveikatos departamentų raportai, bet reikia manyti, skaitlinės nustebs visus. Apie tuksandančius, kurie niekur nesigydė ir niekas apie juos nepraneša, niekas ir nežino. Kurie gydosios pas privačius daktarus, tu skaitliu Sveikatos Departamentas irgi nežino, nes tik retas daktaras tepraneša.

Net geras laikas, kada stambi didžiama gydosios pas privačius daktarus, Sveikatos Departamento skaitlinės buvo nemažos. Gonorėjos jam raportuota:

1926 metais	16,905 ligoniniai
1927 "	17,795 "
1928 "	16,581 "
1929 "	15,108 "
1930 "	14,551 "

Sifilio raportuota tam pačiam Chicago's Sveikatos Departamentui:

1926 m.	8,098 ligoniniai
1927 "	9,514 "
1928 "	8,584 "
1929 "	8,128 "
1930 "	8,013 "

Jeigu čia da pridėti tuos, kurie gavo abi ligas ir šankeroi du apsigirusius, tai Sveikatos Dep. skaitlinės rodo, kad venerinių ligų jau buvo raportuota

1926 metais	26,505
1927 "	28,066
1928 "	25,931
1929 "	23,885
1930 "	23,208

Privatiški daktarai raportavo tik:

1926 metais	5,761 ligonij
1927 "	5,974 "
1928 "	5,096 "
1929 "	4,416 "
1930 "	3,169 "

Žmonės paprastai gydosios pas privačius daktarus, kurių yra keli tuksandžiai Chicagoje. Nors jiems ir įsakta yra pranešti apie venerinėmis ligomis sergančius ligonis, bet, matoma, jie užtūli. Jeigu jie praneštų, skaitlinės taptų pasibalsėtinomis. Sveikatos Departamentas gauna pranešimus tik iš kalėjimų, iš Cook County Hospital, Public Health Institute ir panašiu įstaigų ir pats kiek nors surenka. Apie kiek nors pasitūrinčius ligonius jam nelengva sužinoti.

Ne kelios dešimtys, o keli šimtai tuksandžių Chicago's gyventojų serga venerinėmis ligomis. Kituose miestuose negeriau, tuoose da prasčiau. Ir čia dorininkai mano, kad apie jas reikia tylėti; nuduoti, buki nėra. Vadinas, pavimas eina ir didėja, bet ji apdokime, kad niekas nežino.

Ne apie tai reikia kalbėti, reikia svarstyti, reikia ieškoti išeities, nes tai yra socialinė problema, pavojus sveikiesiems. Sakantieji pamokslai per amžius ir įvairūs gėdininiai, ma-

tyt, negelbsti. Reikia griebtis kitokių priemonių. Reikia mokinti žmones, kaip apskrečiamas venerinėmis ligomis, kaip galima jų išvengti ir pasisaugoti, kokius pavojus jos neša sveikatai ir gyvybei, kaip gausieji jų galėtų nusikratyti. Ir miestai turi rūpintis, kaip išgydžius sergančiuosius ir su stabdžius ligų plitimą.

Ne tik pavieniai, o ir "žemoniai" apskrečia. Sveikatos Departamentas užregistruoja ženočių su venerinėmis ligomis:

1926 metais	8,708
1927 "	8,687
1928 "	7,111
1929 "	7,104
1930 "	6,969

Tai toli gražu ne visi. Tai tik menka dalelė.

Moterys su venerinėmis ligomis užregistruota Chicagoje:

1926 metais	7,133
1927 "	7,950
1928 "	7,022
1929 "	7,573
1930 "	7,391

Tai irgi tik menka dalis, nes tos, kurios nežino ligą turinčios ir kurios gydosios pas privačius daktarus, ir šias skaitlines neįeina.

Vaikų, neturintiu 16 metų amžiaus, sergančių venerinėmis ligomis Sveikatos Departamentas registruota Chicagoje:

1926 metais	739
1927 "	732
1928 "	551
1929 "	552
1930 "	614

Jaunuolių tarp 16 ir 21 metų amžiaus:

1926 m.	4,712
1927 "	5,071
1928 "	4,651
1929 "	4,286
1930 "	3,868

Kuomet venerinės ligos platinasi tarp vaikų, jaunuolių, vedusių ir pavėjusių ir tokiomis didelėmis skaitlinėmis, kurių tik dalį Sveikatos Departamentas sužino, tylieti negalima. Venerinėmis ligomis serga didelis skaitlius ir Amerikoje ir kitose kraštuose, negu kitomis ligomis.

PROHIBICIJA

Neužilgo "Naujienu" pradės spausdinti Algirdo Margerio apysaką "Prohibicija". Apysakoj atidengiamas tos balsanybės, prie kurių privedė "kilnus prohibicijos eksperimentas".

Šandien kiekvienas protaujantis žmogus žino, kad prohibicija vyriausiai prisidėjo prie gasterizmo išsivystymo, — prie to, kad Amerikos žmonės pradeda pro pirštus žiūrėti į visokius įstatymus. Jeigu ne prohibicija, tai mes nebūtume turėję Chicagoje Al Capone ir jo gengsterių, kurie dešėtkus žmonių pasiuntė pas Abrahomą; nebūtume turėję ir pagarsėjusių "Valentino skerdynių". Prohibicija davė progos dar labiau įsigalėti suktiems politikams, korupcijai ir pasibalsėtinam graffui.

O ką gerą prohibicija atnešė eiliniams piliečiams? Ar ji sumažino girtavimą? Nieko panašaus. Vietoj salūnų, atsirado tuksandžiai spykių. Na, o skirtumas tarp salūnų ir spykių yra tik tas, kad salūnųose buvo galima gauti tikros degtinės, gero alaus, kromet spykižėse dažnai parsiduoda nuodingas mumsas, kuris nareti nuvaro žmogų į kapus. Algirdas Margeris yra daktaras ir, kaip toks, jis turėjo ir turi progos susidurti su de-

sūkiais ir šimtais žmonių, kuriuos prohibicija nepalyginamai skaudžiau palietė, negu salūnai. Tie žmonės, dėl minėto praradę sveikata, kreipiasi į gydytoją ir dažnai pasakuoja savo gyvenimo istoriją. Tokiu būdu medžiagos susi-

renka labai daug. Ir tai iš tikrų žmonių gyvenimo. Visą tą surinktą medžiagą Dr. Margeris sumanė sunaudoti apysakai "Prohibicija". Temykite "Naujienu". Neužilgo ta apysaka pradės eiti laikraštyje.

John Ruskin

Verle A. Kartanas.

AUKSINĖS UPĖS KARALIUS arba JUODIEJI BROLIAI

(Tasa)

Kai jau dabar švarcas žinojo, kad Hansas buvo pasivogęs švesto vandens, jis mįšlio sau, kad toks pasieligimas gali pasirodyti nevisai teisėtas Aukšinės upės karaliui, tai jis nusprendė sutvarkyti dalykus geriau. Jis pasiėmė daugiau Gluko pinigų ir nuėjo pas netikusį kunigą, kuris tuojau davė jam švesto vandens už pinigų. Tada švarcas buvo tikras, kad viskas buvo teisėtai. Švarcas pabudo anksti rytą prieš saulės tekėjimą, išidėjo duonos ir yno pintynėn, susipylė švestą vandenį į butelį, ir išėjo į kalnų.

Jis, taip kaip jo brolis, labai nusistebėjo, pamatęs ledyną, ir turėjo daug vargo, kol perėjo, nors ir numetęs pintinę su maistu ir vynu. Diena buvo be debesų, bet ne giedri; buvo tirsta purpurinė dangių migla, pro kurią kalnai buvo neaiškūs ir rodėsi žemi. Ir taip švarcas lipo statų uolų kelia, troškūlys pagavo jį taip pat, kaip jo brolis anksčiau. Ir jis kėlė jau butelį gerti. Tada jis pamatė gražų kudiškį, gulintį ant uolų arti jo, kuris šaukė ir vaitojo prašydamas vandens. "A, vandens," tarė švarcas; "aš neturiu nei pusės kiek man reikia," ir nuėjo sau. Beinančiam jam rodėsi, kad saulės spinduliai aptemo, ir jis matė pakraščius tamsaus juodo debesio, kylančio iš vakarų; ir kai jis palpo dar vieną valandą, troškūlys pergalėjo jį, ir jis butų jau geres.

Tada jis pamatė senį gulintį prie kelių, ir išgirdo jį šaukiant vandens. "Taip, vandens," tarė švarcas; "aš pats neturiu nei pusės tiek, kiek man reikia," ir traukė jis sau tolyn.

Ir vėl šviesa rodėsi temstanti iš po jo akių, jis pažūrėjo aukštyn, ir štai, rukai kraujo spalvos užėjo prieš saulę, o kraštas juodo, debesio jau buvo pakilęs labai aukštai ir pakraščiai blaškėsi, puldinėjo, kaip vilnys rusčios jūros. Ir tie debesys metė ilgus šešėlius ant švarco kelio.

Tada švarcas lipo dar vieną valandą ir vėl troškūlys sugrįžo; ir kai jis kėlė butelį prie lūpų, jis manė, kad pamatęs savo brolį Hansą apalpusį ir gulintį ant kelių prieš save, ir kai jis žiūrėjo, šis pavidaus ištisėse rankas prie jo šaukdamas vandens. "A, a," juokėsi švarcas; "ar tai tu ten? Atsimink kalėjimo groty, valkeli. Taip, vandens. Tai tu manai, kad aš nesčiau vandenių taip aukštai tau?"

Jis peržengė pavidalą: bet, jam praėjant, rodėsi, kad jis matė keistą pasiūlytojo mūną ant jo lūpų. Ir kai jis nuėjo keletą žingsnių toliau, jis pažūrėjo atgal, bet pavidalo jau nebuvo ten.

Antsyk didžiausia baimė pagavo švarcą ir nežinia kodėl, bet troškūlys aukso pergalėjo baimę ir jis skubiosi tolyn. Kraštas juodavo debesio pasikėlė ligi vidurio dangaus, iš kurio trenkė juodos žaibo, o tarpe žaibų rodėsi lyg blaškancios bangos tamsumas per visą dangų. O dangaus skliautai, kur saulė tekdavo, buvo lyguma, panaši į kraujo ežerą. Smarkūs vėjai paklio dangų, išdraskydami

rausmus debesį ir šmotelius ir išgauniodamas juos tolyn, tamsumop. Kai švarcas stovėjo ant kranto Aukšinės upės, jos vilnys buvo juodos, kaip griustinio debesys, bet jos pufo buvo kaip ugnis. Užimas vandens apačioje ir griusimas iš viršaus susilėjo į daktą, kai jis metė butelį upe. Jam tai bedarant, žaibas suspidėjo jo akys, o žemė pasidavė iš po jo kojų ir vandens apsupo jo šauksmą. Ir upės vaikojoimas, nuožmiai kilo nakties tamsumop, kai jis vandens tekėjo per

Du Juodu Akmeniu.

V.

Kaip mažasis Glukas išėjo ketonėn ir Aukšinę upę ir kaip jam sekėsi, ir pasakojimas apie kitus idomius dalykus.

Kai Glukas patyrė, kad švarcas nebegrįsta, jis labai galvėjo ir nežinojo, ką daryti. Jis neturėjo pinigų, tai jam prisėjo vėl eiti prie aukškalvio, kuris jį spaudė prie darbo, bet mokėjo labai mažai. Už mėnesio ar dviejų Glukui nusibodo dirbti, tai jis nutarė eiti ir išbandyti savo laimę su Aukšine upe.

"Mažutis karalius atrodė labai malonus," pamislįo jis sau. "Aš manau, kad jis nepavers mane į juodą akmenį." Tada jis nuėjo pas kunigą ir kunigas tuojau davė jam švesto vandens, kai tik jis paprašė. Glukas pasiėmė duonos ir pintinę, butelį vandens ir išėjo į kalnų labai anksti.

Jeigu ledynas vargino jo brolius, tai Glukui buvo dvigubai sunkiau, nes jis nebuvo toks tvirtas nei tiek prates prie kalnų. Jis buvo keletą sykų skaudžiai perpuoles ir buvo labai išsagdinęs keistas garais iš po lėdo.

Jis paliko ir pintinę su duona. Jis gulėjo ilgą laiką ant žolės, kai jau buvo perėjęs ledyną, bet pradėjo lūti kalną pačiu karščiausiu dienos laiku. Palies valandą, jis buvo jau labai ištroškęs, ir butų jau geres.

Jis ištroškęs, ir butų jau geres, kaip jo brolis, kai jis pamatė senį, ateinantį taku prieš save, kuris atrodė labai nuvargęs ir pasiremęs ant lazdos. "Mano sunau," tarė senis; "aš troškūliu alpstu, duok man to vandens." Glukas pažvelgė į senį ir pamatė jį esant pavargusiu ir išblykusiu, padavė jam vandeni. "Tik prašau neįsigerkit vėsa," pasakė Glukas. Bet senis gėrė daug, ir atidavė Glukui butelį tik su trečdaliu vandens. Tada senis palinkėjo jam skubios kelionės, o Glukas vėl linkmas tęsė toliau.

Takas pasidarė lengvesnis jo kojomis, ir pora trejetą žolės lapelių pasirodė ant jo kelio, ir keletas oželių pradėjo čirškėti pakely. Glukas manė, kad jis niekad nebuvo girdėjęs tokio linksmaus čirškėjimo.

Dar valandą jis tęsė kelionę, kai taip ištroško, kad jau manė nedalaikysias negėres. Get kai jis paėmė butelį gerti, tuojau pamatė mažą kudiškį šalia kelio gulintį ir alsuojantį bei gallesingai prašantį vandens. Dabar Glukas kovojė su saim, bet nutarė kėsti troškūliu ligiau; ir jis pridėjo butelį vaikiui prie lūpų, kuris tuojau išgėrė visą vandeni, palikdamas tik keletą lašų.

Tada vaikas nusišypsojo jam ir, atsikėlęs, nubėgo žemyn. Glukas žiūrėjo į bėgantį vaiką, kol tas paliko žvaigždės mažumo. Glukas atsisukęs vėl pradėjo lipi aukštyn. Tada ten jau buvo visokių gražių gėlių, augančių uolose, aiškiai žalių samanų su šviesiai ružavomis žvaigždėtomis gėlėmis, ir minkštų skambučių gentijonai, mėlynėsi už mėlyniais dangių, ir grynai baltos permatomos lelijos. Rausvos ir purpurinės plastakės skrajojo į visas puses, o dangus siuntė tokią gryną šviesą, kad Glukas nebuvo buvęs toks linksmas savo gyvenime.

Visi, kai jis palipo dar valandą, jis nebegalėjo pakėsti troškūlio; bet pažūrėjęs į butelį jis matė, kad ten tebuvo likę penki ar šeši lašai, kuriuos jis nedrįso gerti. Ir, kai jis vėl kabino butelį prie juostos pamatė mažą šunytį gulintį ant uolų ir žiopiūjantį kvapo — taip kaip Hansas buvo matęs jam belipant. Glukas sustojo ir pažūrėjo į šunytį, tada į Aukšinę upę esančią nedaugiau penkių šimtų pėdų viršui. Ir jis atsiminė nykštuko žodžius, "niekam nenusisėks kitaip, kaip pirmu bandymu." Jis norėjo pračiti šunytį, bet šis labai galiai saugė, tai Glukas ir vėl sustojo. "Vargšas gyvūnelis," tarė Glukas; "jis bus padvėges man begrižtant atgal, jei aš nepažešiu." Ir jis arčiau ir arčiau tūnėjo šunytį, kurio akys atrodė taip gallesio pilnos, kad jis nebegalėjo pakėsti. "Po plyni su tuo karaliu ir jo aukšu," pasakė Glukas ir, atkimsęs butelį, supylė visą vandeni į šunytio nasrus.

Šunytis tuojau pašoko ir atsistojo užpakalinėmis kojom. Jo uodega prapuoė. Jo ausys darėsi ilgos, ilgesnės, šilkinės, auksinės; jo nosis labai paraudo, jo akys pradėjo smarliai spindėti; per tris sekundas šunytis prapuoė, ir prieš Gluką stovėjo jo senas pažįstamas, karalius Aukšinės upės.

(Bus daugiau)

"NAUJOJI BANGA"

Atėjo pirmas numeris Uraguay pažanginių lietuvių leidžiamas laikraštis. Galima gauti "Naujienuose". Kaina tik 5 centai.

Šandien atėjo KOYA No. 7. Galima gauti ja Naujienuose. Kaina 10c.

"Naujienuose" galima gauti Uraguajaus, Pietų Amerikos, lietuvių laikraštis: "Naujoji Banga" (No. 5) "Tribuna" (No. 4) Kaina 5c kiekvieno.

Reikalaukite "NAUJIENAS" ant bile kambo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumui delei.

NAUJAS

ANGLISKAI-LITUVIŠKAS

ZODYNAS

Apie 400 puslapių

\$2.50 Su Persiuntimu

Labai patogus ir būtinai reikalingas kiekvienam amžininkui. Tai ne žodynas, bet enciklopedija. Jisai gerai surengtas, pilnas ir aiškiai didelių raidžių atspausdintas. Jame ne tik pažymėti žodžiai, bet paduota ir jų išaiškinimas. Užsakykite sau vieną šandien.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Valandas: 9 ryto iki 9 vakarė
Nedėliomis pagal sutartį.

Tarp Chicago's Lietuvių

J. J. Elias paaškinimas

Rašo p. J. J. Elias.
"Naujienuos" (No. 225-me) suteikė vietos atsakymui i adv. A. Šlakio kaltinimus padarytus man Universal State Banko depozitorių susirinkime, įvykusiame rugsėjo 16 d., š. m. Jos, tačiau, pačios daro kaltinimų, ir dėl tų kaltinimų prašau dar kartą dienraštį vietos atsiliepti.

"Naujienuos" klausia, kodėl aš ir kiti Universal banko vedėjai iki šiol nematėme reikalo paašškinti, dėl kokių priežasčių bankas suklupo ir kas manoma daryti, kad su buvusiais kostumeriais kiek galima atsisteisti.

Taip kiti banko vedėjai, kaip ir aš, matėme reikala duoti paašškinių dėl banko užsidarymo. Bet ką būtų reiškę šie paašškinimai palyginę su tuo faktu, kad bankas užsidarė?

Mes galėjome nurodyti, kad biznio depresija sulaužė daug galingesnius už mus finansistai žmones. Mes galėjome duoti pavyzdžių, kad ji priblaskė visą šalį tūkstančius daug stambesnių, nei Universal bankas, finansinių įstaigų.

Mes galėjome atžymėti, kad tik Chicagoje, jau nekalbant apie kitokias įstaigas, vien bankų užsidarė apie 150. Mes dar galėjome teisingai, kad, be Universal banko, užsidarė Peoples National Bankas, Noel Bankas, Central District Manufacturing Bankas, Depositors Bankas, kur didesnės lietuvių pinigų sumos buvo sudėtos, ir kad dėl to lietuvių nukentėjo daug skaudžiau, ne kad dėl Universal banko užsidarymo.

Bet atrodė, kad j tuos ir kitus mūsų pareiškimus banko kreditoriai pažiūrės tik su panieka, pažiūrės kaip į pasityčiojamą iš jų — nes faktas buvo, kad bankas užsidarė. Abejoju net, ar mūsų paašškinimai būtų radę vietos spaudoj. Ne todėl, kad spaudos atstovai neieškotų teisybės, bet dažnai ir jie negali išeiti prieš vyraujančią publikos opiniją. Ir, manau, nesuklysiu pasakęs, kad bent tam tikro lietuvių spaudos daly, būtų pasirodę ilgiausis straipsnis neprielankių tiems paašškinimams komentarų. Juk lengva yra suklupusį spirti. O tuo tarpu, kaip yra banko vedėjai, taip ir aš esu žmogus su jausmais, ir nemalonūs komentarai man yra taip jau skaudūs, kaip ir kitiems.

Tai buvo mano tylėjimo priežastis. Universal banko vedėjai matė reikalą paašškinti dėl jo uždarymo. Tačiau jų supratimu tas paašškinimas turėjo būti konkretis ir prižadai paremti galimybe juos išpildyti.

Tur but, opiausias klausimas kiekvienam depozitoriui ir kreditoriui buvo toks: Kiek vertės banko turtas turi ir kiek skolų? Atsakymą į šį klausimą lietuviškoji visuomenė jau matė Resyverio išduotoj atskaitoj. Tai buvo konkretis paašškinimas. Resyveris tapo banko perdėtinis ir jo žodis banko reikaluose pasidarė svarbesnis, nei mūsų, buvusių jo vedėjų. Gal kam rūpėjo sužinoti banko skolinkų vardai? Ir šį norą patenkinti galimybė pateko Resyverio nuožiūrai. Buvusies banko vedėjams pasiliko viena, dėja, neišvengiama užduotis: Perorganizuoti jį. Tuo tikslu laikyta direktorių susirinkimai, svarstyta perorganizavimo planai. Bet reikalingo kapitalo (cash) ir galimybės išlaikyti banką, jeigu ir pavyktų jį perorganizuoti — nenumatyta; nes kartą suklupęs bankas vargiai beatgaus pasitikėjimą.

Dar "Naujienuos" pastebi, kad Universal bankas buvo garsinamas esąs "tvirtas kaip uola". Taip jis buvo tvirtas. Pirm jo užsidarė apie 100 kitų bankų. Ir kiekvienas pirmesnis užsidarymas reikšė jo pamato ardymą, reikšė smūgį jam, kol pagaliai ir jis suklupo.

Antra vertus, Universal banko vedėjai negalėjo sakyti, kad bankas jaučiasi suspaustas. Toks pasakymas ir jo pasekmė — užpuolimas (run) būtų uždaręs jį greičiau ir dar būtų sulaukta vietoj \$800,000, gal pusantro, o gal ir porą milijonų dolerių. Bekovodamas už savo buvį, Universal bankas likvidavo turą, ir mokytojo depozitoriams jų pinigų daug taupiau, ne kad atsidaręs Resyverio rankose gali tai daryti.

Manau, kad ne vienas asmuo nusišypsojo perskaitęs "Naujienuos" pakartotą mano pasakymą, kad dirbau lietuvių gerovei per keturiasdešimt metų. Aš betgi dirbau. Ir dirbau, kaip išmaniau. Teisybė, nepasizymėjau tokiu iškalbimu, koku pasižymi "Naujienuos" redaktorius arba adv. Bagočius. Bet daug ir labai daug žmonių atsilankytų tuo tarpu, kaip yra banko vedėjai, taip ir aš esu žmogus su jausmais, ir nemalonūs komentarai man yra taip jau skaudūs, kaip ir kitiems.

Tai buvo mano tylėjimo priežastis. Universal banko vedėjai matė reikalą paašškinti dėl jo uždarymo. Tačiau jų supratimu tas paašškinimas turėjo būti konkretis ir prižadai paremti galimybe juos išpildyti.

Tur but, opiausias klausimas kiekvienam depozitoriui ir kreditoriui buvo toks: Kiek vertės banko turtas turi ir kiek skolų? Atsakymą į šį klausimą lietuviškoji visuomenė jau matė Resyverio išduotoj atskaitoj. Tai buvo konkretis paašškinimas. Resyveris tapo banko perdėtinis ir jo žodis banko reikaluose pasidarė svarbesnis, nei mūsų, buvusių jo vedėjų. Gal kam rūpėjo sužinoti banko skolinkų vardai? Ir šį norą patenkinti galimybė pateko Resyverio nuožiūrai. Buvusies banko vedėjams pasiliko viena, dėja, neišvengiama užduotis: Perorganizuoti jį. Tuo tikslu laikyta direktorių susirinkimai, svarstyta perorganizavimo planai. Bet reikalingo kapitalo (cash) ir galimybės išlaikyti banką, jeigu ir pavyktų jį perorganizuoti — nenumatyta; nes kartą suklupęs bankas vargiai beatgaus pasitikėjimą.

Dar "Naujienuos" pastebi, kad Universal bankas buvo garsinamas esąs "tvirtas kaip uola". Taip jis buvo tvirtas. Pirm jo užsidarė apie 100 kitų bankų. Ir kiekvienas pirmesnis užsidarymas reikšė jo pamato ardymą, reikšė smūgį jam, kol pagaliai ir jis suklupo.

dėjai, taip ir aš esu žmogus su jausmais, ir nemalonūs komentarai man yra taip jau skaudūs, kaip ir kitiems.

Tai buvo mano tylėjimo priežastis.

Universal banko vedėjai matė reikalą paašškinti dėl jo uždarymo. Tačiau jų supratimu tas paašškinimas turėjo būti konkretis ir prižadai paremti galimybe juos išpildyti.

Tur but, opiausias klausimas kiekvienam depozitoriui ir kreditoriui buvo toks: Kiek vertės banko turtas turi ir kiek skolų? Atsakymą į šį klausimą lietuviškoji visuomenė jau matė Resyverio išduotoj atskaitoj. Tai buvo konkretis paašškinimas. Resyveris tapo banko perdėtinis ir jo žodis banko reikaluose pasidarė svarbesnis, nei mūsų, buvusių jo vedėjų. Gal kam rūpėjo sužinoti banko skolinkų vardai? Ir šį norą patenkinti galimybė pateko Resyverio nuožiūrai. Buvusies banko vedėjams pasiliko viena, dėja, neišvengiama užduotis: Perorganizuoti jį. Tuo tikslu laikyta direktorių susirinkimai, svarstyta perorganizavimo planai. Bet reikalingo kapitalo (cash) ir galimybės išlaikyti banką, jeigu ir pavyktų jį perorganizuoti — nenumatyta; nes kartą suklupęs bankas vargiai beatgaus pasitikėjimą.

Dar "Naujienuos" pastebi, kad Universal bankas buvo garsinamas esąs "tvirtas kaip uola". Taip jis buvo tvirtas. Pirm jo užsidarė apie 100 kitų bankų. Ir kiekvienas pirmesnis užsidarymas reikšė jo pamato ardymą, reikšė smūgį jam, kol pagaliai ir jis suklupo.

Antra vertus, Universal banko vedėjai negalėjo sakyti, kad bankas jaučiasi suspaustas. Toks pasakymas ir jo pasekmė — užpuolimas (run) būtų uždaręs jį greičiau ir dar būtų sulaukta vietoj \$800,000, gal pusantro, o gal ir porą milijonų dolerių. Bekovodamas už savo buvį, Universal bankas likvidavo turą, ir mokytojo depozitoriams jų pinigų daug taupiau, ne kad atsidaręs Resyverio rankose gali tai daryti.

Manau, kad ne vienas asmuo nusišypsojo perskaitęs "Naujienuos" pakartotą mano pasakymą, kad dirbau lietuvių gerovei per keturiasdešimt metų. Aš betgi dirbau. Ir dirbau, kaip išmaniau. Teisybė, nepasizymėjau tokiu iškalbimu, koku pasižymi "Naujienuos" redaktorius arba adv. Bagočius. Bet daug ir labai daug žmonių atsilankytų tuo tarpu, kaip yra banko vedėjai, taip ir aš esu žmogus su jausmais, ir nemalonūs komentarai man yra taip jau skaudūs, kaip ir kitiems.

Tai buvo mano tylėjimo priežastis. Universal banko vedėjai matė reikalą paašškinti dėl jo uždarymo. Tačiau jų supratimu tas paašškinimas turėjo būti konkretis ir prižadai paremti galimybe juos išpildyti.

Tur but, opiausias klausimas kiekvienam depozitoriui ir kreditoriui buvo toks: Kiek vertės banko turtas turi ir kiek skolų? Atsakymą į šį klausimą lietuviškoji visuomenė jau matė Resyverio išduotoj atskaitoj. Tai buvo konkretis paašškinimas. Resyveris tapo banko perdėtinis ir jo žodis banko reikaluose pasidarė svarbesnis, nei mūsų, buvusių jo vedėjų. Gal kam rūpėjo sužinoti banko skolinkų vardai? Ir šį norą patenkinti galimybė pateko Resyverio nuožiūrai. Buvusies banko vedėjams pasiliko viena, dėja, neišvengiama užduotis: Perorganizuoti jį. Tuo tikslu laikyta direktorių susirinkimai, svarstyta perorganizavimo planai. Bet reikalingo kapitalo (cash) ir galimybės išlaikyti banką, jeigu ir pavyktų jį perorganizuoti — nenumatyta; nes kartą suklupęs bankas vargiai beatgaus pasitikėjimą.

Dar "Naujienuos" pastebi, kad Universal bankas buvo garsinamas esąs "tvirtas kaip uola". Taip jis buvo tvirtas. Pirm jo užsidarė apie 100 kitų bankų. Ir kiekvienas pirmesnis užsidarymas reikšė jo pamato ardymą, reikšė smūgį jam, kol pagaliai ir jis suklupo.

Antra vertus, Universal banko vedėjai negalėjo sakyti, kad bankas jaučiasi suspaustas. Toks pasakymas ir jo pasekmė — užpuolimas (run) būtų uždaręs jį greičiau ir dar būtų sulaukta vietoj \$800,000, gal pusantro, o gal ir porą milijonų dolerių. Bekovodamas už savo buvį, Universal bankas likvidavo turą, ir mokytojo depozitoriams jų pinigų daug taupiau, ne kad atsidaręs Resyverio rankose gali tai daryti.

Manau, kad ne vienas asmuo nusišypsojo perskaitęs "Naujienuos" pakartotą mano pasakymą, kad dirbau lietuvių gerovei per keturiasdešimt metų. Aš betgi dirbau. Ir dirbau, kaip išmaniau. Teisybė, nepasizymėjau tokiu iškalbimu, koku pasižymi "Naujienuos" redaktorius arba adv. Bagočius. Bet daug ir labai daug žmonių atsilankytų tuo tarpu, kaip yra banko vedėjai, taip ir aš esu žmogus su jausmais, ir nemalonūs komentarai man yra taip jau skaudūs, kaip ir kitiems.

Tai buvo mano tylėjimo priežastis. Universal banko vedėjai matė reikalą paašškinti dėl jo uždarymo. Tačiau jų supratimu tas paašškinimas turėjo būti konkretis ir prižadai paremti galimybe juos išpildyti.

Tur but, opiausias klausimas kiekvienam depozitoriui ir kreditoriui buvo toks: Kiek vertės banko turtas turi ir kiek skolų? Atsakymą į šį klausimą lietuviškoji visuomenė jau matė Resyverio išduotoj atskaitoj. Tai buvo konkretis paašškinimas. Resyveris tapo banko perdėtinis ir jo žodis banko reikaluose pasidarė svarbesnis, nei mūsų, buvusių jo vedėjų. Gal kam rūpėjo sužinoti banko skolinkų vardai? Ir šį norą patenkinti galimybė pateko Resyverio nuožiūrai. Buvusies banko vedėjams pasiliko viena, dėja, neišvengiama užduotis: Perorganizuoti jį. Tuo tikslu laikyta direktorių susirinkimai, svarstyta perorganizavimo planai. Bet reikalingo kapitalo (cash) ir galimybės išlaikyti banką, jeigu ir pavyktų jį perorganizuoti — nenumatyta; nes kartą suklupęs bankas vargiai beatgaus pasitikėjimą.

Dar "Naujienuos" pastebi, kad Universal bankas buvo garsinamas esąs "tvirtas kaip uola". Taip jis buvo tvirtas. Pirm jo užsidarė apie 100 kitų bankų. Ir kiekvienas pirmesnis užsidarymas reikšė jo pamato ardymą, reikšė smūgį jam, kol pagaliai ir jis suklupo.

klausdami, tai paramos ieškodami, tai pagelbos, kad galėtų iš bėdos išbėgti. Ir niekuomet, kada tik galėjau, neatsisakiau jiems suteikti jos. Taip, aš skaitau, kad aš lietuvių gerovei dirbau.

Pasilieka atsakyti dar į klausimą apie atsisteisimą "nors dalinai". Banko turtas atsako. Bet jis šiandien yra Resyverio rankose. Resyveris, o ne buvusieji vedėjai, kontroliuoja šiandien jį.

Ateity tikiosiu plačiau paašškinti apie Universal State Banko užsidarymą. Juozapas J. Elijošius (Elias) (Ryto tilps "Naujienuose" ilgas p. S. S. Šlakio atsakymas į pirmesnį p. J. J. Elijošiaus pareiškimą. — Red.)

Iš SLA. 6-to Apskričio suvažiavimo

SLA. 6-tos Apskričio kuopų delegatų suvažiavimas įvyko rugsėjo 25 d., Wicker Park Hall, Northsidės kolonijoje. Posėdis prasidėjo apie 2:30 val. po pietų. Apskr. pirm. p. Zatorius į mandatų komisiją paskyrė šiuos delegatus: p.p. K. Genj, L. Geležinį ir K. Demečekį; į spaudos komisiją: p.p. K. Liutkų, F. Puleikį ir K. J. Semašką.

Laikė mandatų tvarkymo, Apskr. pirmininkas pakvietė p. K. Čepuką, 226-tos kuopos pirmininką ir vietos veikėją tarti keletą žodžių. P. Čepukas nupasakojo istoriją, įsikurimo 6-to apskričio ir kvietė jame darbuotis. Po to kalbėjo šie veikėjai, vieni trumpiau, kiti ilgiau: p.p. Stungis, adv. Grish, ponia Miščukaitienė, Dr. Graičiūnas ir Semaška. Visi įrodinėjo kreipti svarbą į mūsų SLA. organizaciją, kad ji augtų nariais, ypatingai kad pritrauktų čia gimimus jaunuolius.

Mandatų komisija raportuoja, kad dalyvauja apie 60 delegatų, neatvyko apie 50. Apskr. sekretorius, p. Čiliauskas perskaitė iš paskutinio suvažiavimo protokolą, kuris buvo priimtas. Prie 6-to apskričio prisidėjo dvi naujos SLA. kuopos: 55-ta ir 357-ta.

Apskričio valdyba išdavė raštinę raportą ir prie to pasiūlė vjaus projektą. Transportacijos ir išvažiavimo komisijų raportai priimti su aplopdimentais. Dr. Montvidas, apskr. konstitucijos komisijos pirmininkas pranešė, jog naujoji konstitucija tilpo "Tėvynėje", tad ši komisija pilnai atlikusi savo darbą—raportas priimtas.

Svarstoma ir ilgokai diskutuojama apskričio valdybos projektas, apie paskelbimą keturiems mėnesiam vaji, 6-to apskričio ribose. Vajaus projekto nekurie techniskumai pataisyta. Tas pataisytas projektas, laike 30 dienų turi būti išsiuntinamas visoms 6-to apskričio kuopoms. Reikia priminti, jog šiame vajuje užsiregistravę organizatoriai kontestuos ir gaus specialę dovaną iš apskričio už prirašymą naujų narių.

Nutara surengti gražų ir draugišką vakarėlį: komisijon išrinkta Dr. Montvidas, p-lė E. Mikuziūtė ir K. J. Semaška.

Sekamas, t. y. metinis apskričio suvažiavimas įvyks Bridgeporto kolonijoje, pagal didžiūmos delegatų nutarimą. Apskričio suvažiavimo posėdis užsibaigė 5:30 val. po pietų.

Vietos 226-ta kuopa priėmė delegatams užkandžių ir gėrimų, kur delegatai-tės draugiškai turėjo progos pasišnekučiuoti.

Spaudos Komisija: K. Liutkus, K. J. Semaška, F. Puleikis.

GERB. Naujienuos skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiai Naujienuose.

Aukos Dr. Karaliaus paminklo pastatymo

Sekami asmens aukavo į Dr. Karaliaus Paminklo Pastatymo Fondą per drg. J. J. Cheponį: I. Janušas \$1.00 Mrs. Janušas 1.00 J. Maskaliūnas 5.00 John C. Monstuko 1.00 J. Kazlauskas 1.00 Dr. Karaliaus paveikslas galima nusipirkti "Naujienuose", už 25c arba per paštą — 30c.

Jus, kurie esate Dr. Karaliaus raštų mėgėjai, turėtumėte butinai įsigyti jo paveikslą. Kuo greičiau surinksime pinigų, tuo greičiau galėsime pastatyti paminklą.

Jeigu kas nori aukauti į šį fondą, meldžiu atsiųsti pinigų Dr. Karaliaus Paminklo Pastatymo Komitetui, 1739 S. Halsted St.

— J. Zymontienė, sekretorė.

Radio valanda

Sekmadienį, rugsėjo 25, teko klausytis gražaus lietuvių radio programos iš stoties WCFL, nuo 1 iki 2 val. po pietų. Jį surengė Jos. F. Budriko radių ir rakandų krautuvis, 3417 S. Halsted st. Programe dalyvavo ponia Elena Rakauskienė, žmona Dr. A. Rakausko, iš Kenosha, Wis. Ji yra visų mėgiama dainininkė, jau daug kartų dainavusi per radio ir savo skambiu ir malonių soprano balsu linksminusi lietuvius. Gėnavaite Klevickiūtė, irgi Kenosha, Wis. Ji yra visų mėgiama dainininkė, jau daug kartų dainavusi per radio ir savo skambiu ir malonių soprano balsu linksminusi lietuvius. Gėnavaite Klevickiūtė, irgi Kenosha, Wis. Ji yra visų mėgiama dainininkė, jau daug kartų dainavusi per radio ir savo skambiu ir malonių soprano balsu linksminusi lietuvius.

Budriko radio trio visus palinksmino su gražia muzika. Ketvergo vakarė "Naujienuose" programą iš stoties WHFC 7:30 vakare. — Aš.

Bridgeportas

Senas "Naujienuos" skaitytojas J. Jenaliūnas, kuris užlaikė čeverių taisyso šapą, adresu 3455 So. Wallace St., persikėlė į naują vietą, 758 W. 32nd St. Visi p. J. Jenaliūno draugai prašomi neužmiršti atsilankyti, nes drg. Jenaliūnas yra gerai patyręs savo amate ir visus ligotus čeveriukus gerai pagydo už prieinamą kainą, o darbą atlieka greitai ir gerai. — Senas Petras.

Marquette Park

Gimimo sukaktuvių minėjimas

Rugsėjo 24 d. Emma Pocius Songailienė, "Naujienuos" skaitytoja, kuri užlaiko sendvičių, cigary ir lemondado krautuve, adresu 6425 So. Western ave., surengė gimimo dienos ir vienu metų našlystės sukaktuvių parę—draugišką vakarienę.

Svečių suėjo gražūs būrelis, apie 60 žmonių, artimų Emmos draugų, svetimtaunų ir lietuvių. Vakarienėje dalyvavo ir Drapiežnas Dzukas-Bancevičius, pagarsėjęs Chicagoje ristikas. Be Bancevičiaus, dalyvavo pp. Varniai, Lenkai, Aleliūnai ir kiti. "Pažė" tęsėsi iki anksto ryto ir visi svečiai linksmai pasišoko prie geros muzikos ir draugiškai pasikalbėjo.

P. Emma Pocius-Songailienė taria širdingą ačiū visiems vakaro dalyviams už jų atsilankymą.—Senas Petras.

SIUSKIT, PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

Toprašo Lietuvos žmonės ir pataria Lietuvos bankai

MOKSLO LAIKUI PRASIDEDANT

Be mokslo sunku gyventi, ypač Amerikoje. Mokyklis reikia ir senesniems žmonėms netik jaunuoliams. Geriausia lietuvių mokykla visoje Chicagoje yra Amerikos Lietuvių Mokykla. Čia pagal naują mokymo būdą išmokinama trumpiausią laiką anglų ir lotynų kalbos, aritmetikos, lietuvių kalbos, mokyklos vedėjas p. J. P. Olekas, yra senas ir daug patyręs, kuris gražiai ir visiems suprantamai dėsto mokslo dalykus ir kiekvieną labai patenkina. Dabar, prasidėjus mokslo metams, pats geriausias laikas pradėti mokytis. Ateikite ir įsirašykite šiandien. MOKSLO VALANDOS: Nuo 9 iki 12 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla 3106 So. Halsted St.

J. MACKIEWICH MORTGAGE BANKER 2324 S. Leavitt St. Tel. CANAL 1678-1679

DIDELĖ DIDŽIUMA REIKALAUJA Gillette BLADES

Special Bargenai! Dutch Boy Lead \$9.50 — 100 svarų Mixed \$1.75 Gal. Popieravimui 10c Rolė Grindims Apdangalas \$3.49 9x12 S. H. WIDMAN 3405 So. Halsted St. Tel. BOULEVARD 3998

MADOS MADOS

2790 — Augesnei moterei išėjimui suknelė. Jeigu pritaikinsite spalvas dviejų materių tai suknelė bus labai graži ir elegantiška. Sukriptos miero 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42 ir 44 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau viršnurodytų pavyzdžių, prašome iškirti paduota blankute arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisigauti pinigų arba pašto ženkeliu karta su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienuos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____ Mieros _____ per krutinę (Vardas ir pavardė) (Adresas) (Miestas ir valstija)

Garsinkitės "N-nose"

PRANEŠIMAI

JONAS JENELIUNAS,

kuris turėjo čeverių taisyso šapą adresu

3455 So. Wallace St.,

persikėlė į naują vietą. Seni draugai ir kostumeriai prašomi atsilankyti į naują vietą adresu

758 W. 32nd St.

GERI OFISAI su kambariais. Mirus Dr. Karaliui liko tušti jo kambariai ir du ofisai 3147 So. Halsted st. Visai prieinama randa, juos išrenduoja p. P. P. P. Daktarai arba advokatai gali net du naudotis tą vietą, p. P. P. P. turi ofisą 840 W. 33rd St. kartu su Ewaldu.

"Bitutis" choro pamokos įvykė ketvergo vakarė lygiai 8 val. Gage Park sveatinėje choro dainininkai-kės ir nauji norinti įstoti yra kviejami atsilankyti. Valdyba.

CLASSIFIED ADS.

Educational Mokyklos

MERGINOS IR AMBITIKOS MOTERIS Mokymai pasirašinimo (Beauty Culture). Timpas ir lengvas kursas. Tik mažam skaidui dar ši mėnesį duosime \$40.00 autolados. Mūsų darbo antrojoje būrąs patarnaus dakt. Telefonuoti arba rašyti gaušiu. D. A. A. 20 puslapių knyga. Be jokios atsakomybės. Dieninė ir vakarinės mokyklos dabar organizuojama. MARINELLO SYSTEM. National School of Cosmeticians, Inc. 108 North State St., State 5057

Financial Finansai-Paskolos

TIKRAI SAUGUS ĮVEST-MENTAS

Reikalinga \$3000 paskolos ant 1mo mortgage ant \$15,000 vertės namo. Galima padaryti su atmokėjimais arba ant ilgesnio laiko. Del platesnių informacijų kreipkitės T. RYPKEVICIA 1739 So. Halsted St.

Furniture & Fixtures Rakandai-Įtaisai

MAYTAG SKALBIMUI MASINA kaip nauja tik \$59.50. Šaukite Tel. Englewood 2600

Business Service Biznio Patarnavimas

PATAISKY SAVO STOGĄ ŽIEMAI NEATĖJUS Mūsų darbas padaromas ekspertų. Mes taipgi dirbame blekorių darbą — stogų rinas, oro žvies, ir pataisome pečius ir t. t. Darbo apskaitavimas DYKAL. BRIDGEPORT ROOFING CO. 3218 So. Halsted St. Tel. Victory 4965

NAUJAS RESTAURANTAS Geriausiai pagaminti valgiai, kaip tai kopustai, barščiai ir kiti naminiai valgiai. Savininkas su daug metų patyrimo šiame biznyje, užgandins visus atsilankiusius. 1708 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

DABAR YRA LAIKAS GARSINTIS

Jums Nereikia Atvažiuoti

JEIGU TURI—

automobilį, namą, lotus, ukį, biznį, rakandus, šėrus ar bonus, parduoti.

Jeigu turi kambarius ar garadžių išrenduoti. Jeigu ieškai giminių ar apsigydimui draugės ar draugo

PASISKELBKITE I "NAUJIENAS"

Skelbimų kainos yra nupigintos ir dar sykį nupigintos!

Turite pamągti, kad sužinojus kokius gerus rezultatus duoda Naujienuos.

SAUKITE ROOSEVELT 8500

Mortgage and Bond Holders Protective Committee

DUOS TEISINGA PATARNAVIMA MORTGECIŲ SAVININKAMS

Kaip iškolektuoti užvilktus nuosimčius. Kaip surasti savininkus "Split mortgage". Kaip atgauti pinigų už "Default" mortgage. Kaip daugiausia gauti už sumažėjusios vertės ir nuosimčių nehemokančius Gold Bonus.

NAMŲ SAVININKAMS

Kaip atnaujinti išsibaigusius mortgage. Kaip apsaugoti savo namą nuo forlosavimo. Kaip surasti savininkus išdalinto morgičiaus ir įvairių kitokių patarnavimų teiks už prieinamą atlyginimą.

Su visais reikalais kreipkitės prie MORTGAGE AND BOND PROTECTIVE COMMITTEE sekretorius

T. RYPKEVICIAUS,

1739 So. Halsted Street.